

K

Kulturredaktionen
Tel 08-13 50 00
www.svd.se/kultur

KULTUR

Orwells nyspråk åter aktuellt

I början på veckan tog sig romanen "1984" från 1949 in på Amazons tio i topp-lista, och på tisdagskvällen låg boken på tredje plats på e-handelsjättens försäljningslista.

Bokens nya popularitet har uppstått dagar efter att USA:s president Donald Trumps pressekreterare Sean Spicer fastslagit att Trumps presidentinstallation slagit alla tidigare rekord i besökarantal, trots bevis på att så inte är fallet. Trumps rådgivare Kellyanne Conway förklarade senare Spicers uttalande som "alternativa fakta", vilket påminner om den retorik som används i det så kallade sanningsministeriet i "1984".

TT

”
De glömde att internet lagrar allt.

Författaren **Svetlana Aleksijevitj** har lämnat ryska PEN i protest. När organisationen hävdade att hon aldrig varit medlem kunde hon visa ett foto av sitt medlemskort. Nobelpristagaren är en av många som protesterat mot uteslutningen av Sergej Parchomenko

23

procent av unga män i Sverige (25–34 år) läste 2015 någon bok varje vecka, en minskning från 30 procent 2008. De unga kvinnorna läser mer, men även där har läsningen gått ner under samma tid – från 42 till 36 procent. Enligt Statistiska Centralbyrån är det kvinnor i åldrarna 55 till 74 år som läser allra mest. I den gruppen läser 56 procent varje vecka.

TT

FOTO: KARL GABOR

Stipendium till ung tonsättare

Den 25-årige kompositören Jacob Mühlrad får 2017 års stipendium av Micael Binfelds stiftelse, som delas ut till människor som förmedlar kunskap om Förintelsen till en svensk publik.

TT

Porslinsmuseet ska drivas i ny regi

Driften av Gustavsbergs porslinsmuseum ska överlätas till Nationalmuseum. Nationalmuseum förvaltar redan i dag samlingarna i museet, och tar över driften från och med den 1 april. Det innebär att verksamheten kommer att vara kvar i nuvarande lokaler i Torkhuset.

Samlingarna i Gustavsberg tillhör redan staten genom Kooperativa förbundets gåva i december 2000, men Värmdö kommun har hittills ansvarat för driften av museet.

SVD

FOTO: BERTIL ERICSON/TT

Kulturchef Lisa Irenius lisa.irenius@svd.se
Biträdande kulturchef Anders Q Björkman anders.q.bjorkman@svd.se
Kritikredaktörer Anna Ångström anna.angstrom@svd.se,
Clemens Poellinger clemens.poellinger@svd.se
Litteraturredaktör Madelaine Levy madelaine.levy@svd.se
E-post film@svd.se, konst@svd.se, kulturdebatt@svd.se,
litteratur@svd.se, musik@svd.se, scen@svd.se, spel@svd.se

William Butler Yeats (1865–1939) på en bild från cirka 1925. FOTO: IBL

Njutbar resa i Yeats bildvärld

HYLLNING TILL POESIN Är det dags för Sverige att på allvar upptäcka WB Yeats? En renässans verkar vara på gång. Och nu har SvD:s Carl-Johan Malmberg skrivit den första svenska boken om den irländske poeten och visionären.

LITTERATUR

Biografier

Var hemlig och gläds. Vandringar i William Butler Yeats poetiska världar
av Carl-Johan Malmberg
452 s. Wahlström & Widstrand

William Butler Yeats. Irländare, poet, visionär och ockultist. Han räknas som en av det anglosaxiska språkets största författare och fick Nobelpriset 1923, men nämns ändå inte ofta. Mest läst är kanske den apokalyptiska dikten "Återkomsten" från 1919, vars inledning ofta citeras (här i Carl-Johan Malmbergs tolkning):

*I världens virvel vänder falken sig
Och kan ej höra falkeneraren
Allt faller sönder, centrum håller ej;
Ren anarki släpps över världen lös,
En blodmängd tidvåg lösgör sig,
och överallt
Dränks oskuldens högtidlig-hållande:
De bästa saknar övertygelse
Medan de sämsta fylls av hätsk passion.*

Även i Sverige har det varit märkligt tyst kring Yeats. Bland poeterna är det nog bara Håkan Sandell som vandrat i hans fotspår, men nu tycks det mornas renässans. Nya översättningar görs och med Carl-Johan Malmbergs "Var hemlig och gläds" publiceras den första boken om Yeats på svenska.

De som läst Malmbergs Blake-bok från 2013 vet att han arbetar i en *arts and crafts*-tradition där hantverket är lika viktigt som innehållet, så är det även med Yeats-boken – som kan ses som en korresponderande pendang till Blake-verket. Allt från Annika Lyths formgivning av omslaget till inlagan, de sidoställda fotnoterna och själva huvudtexten är vackert för ögat – och som alltid med Malmberg är innehållet gediget, personligt och omsorgsfullt disponerat. Metoden kan enkelt sammanfattas: biografien betyder inget, poesin är allt.

Därför närmar vi oss Yeats genom dikten och dess olika teman medan människan William hamnar lite i bakgrunden. Texten talar desto tydligare, dock alltid med